

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
"НІЖИНСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ"**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою інституту

від "26" квітня 2018 р., протокол № 11

ВНЕСЕНО ЗМІНИ

Вченою радою інституту

від "14" грудня 2020 р., протокол № 4,

Голова Вченої ради

Василь ЛУКАЧ

ПОЛОЖЕННЯ

**про освітні програми
у Відокремленому підрозділі Національного університету біоресурсів
і природокористування України
"Ніжинський агротехнічний інститут"**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про освітні програми у Відокремленому підрозділі Національного університету біоресурсів і природокористування України "Ніжинський агротехнічний інститут" (далі – Положення) розроблено відповідно до вимог Закону України "Про освіту" та Закону України "Про вищу освіту", Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187, Положення про акредитацію освітніх програм, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 року № 977 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 08 серпня 2019 р. за № 880/33851, Положення про ВП НУБіП України "Ніжинський агротехнічний інститут" (далі – Інститут), нормативних документів Інституту та ґрунтується на таких матеріалах: Довідник користувача ЄКТС, Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, Рекомендації Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

1.2. **Освітня програма** (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча) – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

1.3. Обсяг освітньої програми визначається в кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС). Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС.

1.4. В освітню діяльність Інституту в межах наявних ліцензій на провадження освітньої діяльності можуть бути впроваджені такі освітні програми (далі – ОП) на рівнях вищої освіти:

1.4.1. освітньо-професійні програми першого (бакалаврського) рівня, обсяг ОП – 240 кредитів ЄКТС, термін навчання – 3 роки 10 місяців;

1.4.2. освітньо-професійні програми другого (магістерського) рівня, обсяг ОП – 90 кредитів ЄКТС, термін навчання – 1 рік 6 місяців;

1.5. Освітні програми, що передбачають присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, на певному рівні вищої освіти, підлягають ліцензуванню в установленому законодавством порядку.

2. РОЗРОБЛЕННЯ ТА ПОГОДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

2.1. Запровадження освітньої програми (далі – ОП) здійснюється за умови відповідності цілей ОП місії та стратегії розвитку Інституту, за наявності запиту від стейкхолдерів, з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту.

2.2. Освітні програми Інституту запроваджуються згідно з Переліком галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266, на рівнях вищої освіти в межах ліцензії на провадження освітньої діяльності Інституту з дотриманням вимог відповідних стандартів вищої освіти (далі - СВО).

2.3. Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів (за наявності), якщо інше не передбачено законодавством.

2.4. Назви освітніх програм повинні мати ознаки (ключові слова) назв відповідних спеціальностей припускаючи повний збіг або використання парафрази, або за змістом відповідати цим назвам з урахуванням особливостей реалізації ОП. Необхідно уникати конфлікту назв, зокрема не використовувати повністю або частково назви інших галузей освіти та спеціальностей (ця вимога не стосується випадків запровадження міждисциплінарної ОП). Використання однакових назв ОП за різними спеціальностями є неприпустимим.

2.5. Ініціаторами запровадження ОП можуть бути факультети. Процес проектування нової ОП передбачає: визначення робочої групи та її керівника - гаранта ОП, вивчення потреб ринку праці, тенденцій розвитку спеціальності, галузевого та регіонального контексту, досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних програм, визначення стану матеріального, кадрового, інформаційного забезпечення кафедри, факультету, визначення цілей ОП, складення переліку освітніх компонентів для забезпечення компетентностей та результатів навчання, які визначені СВО (ТСВО), професійним стандартом (за наявності) та додатково визначені Інститутом для забезпечення спеціалізованої, унікальної та/або особливої підготовки здобувачів за освітньою програмою.

2.6. Рішенням науково-методичної ради факультету визначається склад робочої групи освітньої програми у складі не менше як три особи, які мають науковий ступінь та/або вчене звання, мають освітню та/або професійну кваліфікацію, відповідну освітній програмі та працюють у закладі освіти за основним місцем роботи.

Рішення науково-методичної ради факультету про склад робочої групи освітньої програми розглядається на вченій раді Інституту і є підставою для видання наказу директора про створення робочої групи ОП.

2.7. Робоча група розробляє проєкт освітньої програми із залученням стейкхолдерів освітньої програми (здобувачів, роботодавців тощо).

2.8. Проєкт освітньої програми складається відповідно до встановленої форми (Додаток 1).

2.9. Зміст та структура ОП визначаються відповідно до вимог законодавства та внутрішніх нормативних актів Інституту. Обсяг вибіркової складової ОП має бути не менше 25 % від загального обсягу ОП. Обсяг дисципліни встановлюється не менше 3 кредитів ЄКТС, кратним цілому числу кредитів. Мінімум 50% обсягу освітньої програми підготовки бакалавра має бути спрямовано на забезпечення результатів навчання за спеціальністю, визначених стандартом вищої освіти (у разі його відсутності – відповідно до Тимчасового стандарту, затвердженого Вченою радою Інституту). Мінімум 35% обсягу

освітньої програми підготовки магістра має бути спрямовано на забезпечення результатів навчання за спеціальністю, визначених стандартом вищої освіти. У разі відсутності стандарту вищої освіти – відповідно до Тимчасового стандарту, затвердженого Вченою радою Інституту.

У ОП зазначається загальна кількість та/або загальний обсяг вибіркового компонентів за кожним видом вибору (з загальноінститутського каталогу дисциплін, з каталогу вибіркового фахових дисциплін факультету або з каталогу блоків фахових дисциплін факультету) без зазначення конкретних назв вибіркового освітніх компонентів.

Проект ОП обов'язково, не пізніше ніж за місяць до затвердження, оприлюднюється на офіційному вебсайті Інституту для громадського обговорення. Якщо у процесі громадського обговорення проекту ОП надійшли зауваження та/або пропозиції, то вони розглядаються на засіданні робочої групи ОП.

3. ЗАТВЕРДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

3.1. Погоджений науково-методичною радою факультету проект ОП подається на затвердження Вченої ради Інституту.

3.2. Вчена рада Інституту за результатами розгляду проекту ОП приймає рішення про затвердження ОП або направлення її на доопрацювання.

3.3. Затверджена Вченою радою Інституту освітня програма вводиться в дію наказом директора та у встановленому порядку вноситься відповідальними структурними підрозділами за поданням факультету до переліку ОП Інституту в Єдиній державній електронній базі з питань освіти (ЄДЕБО).

3.4. Інформація щодо кадрового забезпечення ОП (робоча група ОП) та кадрового забезпечення освітнього процесу за ОП вноситься до ЄДЕБО відповідним факультетом не пізніше п'яти днів з моменту створення запису про ОП в ЄДЕБО. Група забезпечення освітнього процесу за ОП повинна бути достатньою для забезпечення як мінімум першого року навчання.

4. МОНІТОРИНГ ТА ПЕРЕГЛЯД ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

4.1. З метою забезпечення якості ОП підлягають щорічному перегляду, який забезпечує факультет, що реалізує певну ОП.

4.2. Моніторинг ОП проводиться навчально-методичним відділом, факультетом.

4.3. Моніторинг ОП передбачає щорічне опитування учасників освітнього процесу, які задіяні в реалізації ОП (здобувачі вищої освіти, науково-педагогічні працівники), опитування випускників, роботодавців та інших стейкхолдерів, перевірку залишкових знань здобувачів вищої освіти, проведення внутрішнього аудиту тощо. До участі в моніторингу можуть бути залучені експерти, професіонали-практики, здобувачі вищої освіти та інші стейкхолдери.

4.4. Оновлення ОП відбувається шляхом внесення змін до її назви, змісту, структури тощо.

4.5. Підставами для оновлення ОП є:

- 1) результати моніторингу;
- 2) пропозиції учасників освітнього процесу на певній ОП;

3) пропозиції випускників, роботодавців та інших зовнішніх стейкхолдерів;

4) зміни, що відбулися в науковому професійному полі, зміни на ринку освітніх послуг та/або на ринку праці;

5) об'єктивні зміни інфраструктури, інших ресурсних умов, що впливають на реалізацію освітньої програми;

6) результати зовнішнього оцінювання якості ОП, зокрема акредитація;

7) затвердження/оновлення Стандарту вищої освіти за спеціальністю, в межах якої реалізується ОП.

4.6. Оновлена ОП проходить обговорення та затвердження в порядку, визначеному цим Положенням.

4.7. Освітня програма може бути закрыта (виключена з переліку ОП Інституту):

4.7.1. за поданням науково-методичної ради факультету;

4.7.2. у разі відсутності набору здобувачів вищої освіти на ОП протягом двох років поспіль;

4.7.3. за результатами зовнішнього оцінювання.

4.8. Рішення про закриття ОП приймає Вчена рада Інституту.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. ОП виготовляється у двох примірниках, один з яких зберігається у гаранта ОП. Відповідальними за формування і зберігання паперових версій ОП є її гарант та декан факультету.

6.2. Підрозділ, що відповідає за реалізацію ОП, забезпечує оприлюднення у встановленому порядку затверджених та введених в дію ОП на офіційному сайті Інституту.

6.3. Факультети використовують на власних інтернет-ресурсах посилання на ОП.

6.4. Відповідно до ОП розробляється навчальний план, який погоджується факультетом та затверджується Вченою радою Інституту в установленому порядку.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
"НІЖИНСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ"

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол № _____
від "____" _____ 2020 р.
засідання вченої ради

Директор _____ В.С. Лукач
Освітня програма вводиться в дію
з _____ 20__ р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

"Назва ОПШ/ОНП"

Першого/другого рівня вищої освіти

за спеціальністю № Назва

галузі знань № Назва

Кваліфікація: Назва кваліфікації

ПЕРЕДМОВА

Розроблено проектною групою у складі:

1. ...
2. ...
3. ...

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (за наявності):

- 1.
- 2.
- 3.

**1. Профіль освітньої програми зі спеціальності № _____ "Назва"
(за спеціалізацією "назва", за наявністю)**

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Вказується ступінь вищої освіти та повна назва кваліфікації мовою оригіналу, які присуджуються на основі успішного завершення даної освітньої програми Якщо за результатами успішного виконання ОП вищий навчальний заклад освіти має право присвоювати професійну(і) кваліфікацію(і), то подається її назва (перелік назв) та вказуються процедури їх присвоєння.
Офіційна назва освітньої програми	
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Тип диплому – одиничний, подвійний, спільний Обсяг вказується в кредитах ЄКТС та роках. Приклад: Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1,5 роки
Наявність акредитації	Подається інформація про акредитацію ОП, у т.ч. іноземну чи міжнародну. Вказується: - назва організації, яка надала акредитацію даній програмі; - країна, де ця організація розташована; - період акредитації
Цикл/рівень	Приклад: НРК України – 7 рівень, FQ -EHEA - другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Вимоги щодо попередньої освіти. За необхідності вказується, що обмежує перехід на дану ОП. Приклад: Наявність ступеня бакалавра
Мова(и) викладання	
Термін дії освітньої програми	Вказується термін дії освітньої програми до її наступного планового оновлення. Цей термін не може перевищувати періоду акредитації.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	Вказується адреса сторінки даної освітньої програми в Інформаційному пакеті/Каталозі курсів закладу вищої освіти.
2 - Мета освітньої програми	
Чітке та коротке формулювання (в одному - двох реченнях)	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Зауваження: Якщо ОП є мульти- чи міждисциплінарною, то вказується – перелік її основних компонент, а також орієнтовний обсяг кожної компоненти у % від загального обсягу ОП. Якщо ОП є спеціалізованою (формальна спеціалізація в рамках спеціальності із відображенням цього в документі про вищу освіту), то вона повинна бути зареєстрована в НАЗЯВО.

Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна (для молодшого бакалавра, бакалавра, магістра); Освітньо-наукова (магістра, доктора філософії) Відповідно до МСКО освітньо-професійна та освітньо-наукова програма може мати академічну або прикладну орієнтацію Доцільно коротко охарактеризувати наукову орієнтацію та професійні (спеціалізаційні) акценти
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна/спеціальна освіта в галузі/предметній області/ спеціальності Ключові слова
Особливості програми	Наприклад: обов'язковий семестр міжнародної мобільності; реалізується англійською мовою; вимагає спеціальної практики тощо. Також можуть вказуватися узгодженість даної ОП із програмами інших країн, експериментальний характер ОП та інші особливості, які надає Закон України "Про вищу освіту" в контексті академічної автономії
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Коротко вказуються види економічної діяльності, професійні назви робіт (за ДКП) Можливості професійної сертифікації
Подальше навчання	Вказуються можливості для продовження навчання на вищому рівні.
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Коротко (до 3-х рядків) описуються основні підходи, методи та технології, які використовуються в даній програмі. Наприклад: студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемно- орієнтоване навчання, навчання через лабораторну практику тощо.
Оцінювання	Наприклад: усні та письмові екзамени, практика, есе, презентації, проектна робота тощо.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Формулюється шляхом конкретизації інтегральної компетентності відповідного стандарту вищої освіти в контексті особливостей даної освітньої програми.
Загальні компетентності (ЗК)	Рекомендується за необхідності із врахуванням особливостей конкретної освітньої програми вибирати (додаткові до визначених стандартом) компетентності із переліку загальних компетентностей проекту Тюнінг. Виділяються: - компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності та, за наявності, в професійному стандарті, - компетентності, визначені вищим навчальним закладом Передбачається, що в стандарті вищої освіти буде визначено 8-12 загальних компетентностей, які в основному вибираються з переліку проекту Тюнінг.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	Корелює з описом відповідного кваліфікаційного рівня НРК, назви компетентностей формулюються із врахуванням категорій компетентностей НРК: знання, уміння, комунікація, автономія і відповідальність. Рекомендуються використовувати міжнародні зразки (проект Тюнінг, стандарти QAA тощо) Виділяються: компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності та, за наявності, в професійному стандарті, - компетентності, визначені ЗВО. Якщо освітня програма передбачає наявність декількох неформальних спеціалізацій, то програмні компетентності доцільно
7 - Програмні результати навчання	

	Виділяються: - програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти спеціальності (стандарт визначає нормативний зміст підготовки – 15–20 узагальнених результатів навчання, які корелюються з програмними компетентностями) та, за наявності, професійним стандартом. - програмні результати навчання, визначені вищим навчальним закладом (як правило, не більше 5). Програмні результати навчання формулюються в активній формі із урахуванням різних рівнів складності у когнітивній сфері (таксономія Блума), а також у афективній та психомоторній сферах. Якщо вищий навчальний заклад вважає за доцільне класифікувати програмні результати навчання, то рекомендується це робити за наступною схемою (як в Додатку до диплому): Знання та розуміння, Застосування знань та розуміння. Формування суджень.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Вказуються специфічні характеристики кадрового забезпечення, включаючи можливу участь закордонних фахівців.
Матеріально-технічне забезпечення	Вказуються специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення
Інформаційне та навчально-методичне	Вказуються специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення

9 - Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність	Вказуються, наприклад, укладені угоди про академічну мобільність, про подвійне дипломування тощо
Міжнародна кредитна мобільність	Вказуються, наприклад, укладені угоди про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+ K1), про подвійне дипломування, про тривалі міжнародні проекти, які передбачають включене навчання студентів тощо
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Умови та особливості ОП в контексті навчання іноземних громадян.

2. Перелік компонент освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
OK1.			
OK 2.			
OK3.			
...			
Загальний обсяг обов'язкових компонент:			
Вибіркові компоненти ОП 1			
<i>Вибірковий блок 1 (за наявності)</i>			
ВБ 1.1.			
ВБ 1.2.			
ВБ 1.3.			
<i>Вибірковий блок 2 (за наявності)</i>			
ВБ 2.1.			
ВБ 2.2.			
ВБ 2.3.			
...			
Загальний обсяг вибірових компонент:			
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			

2.2. Структурно-логічна схема

Короткий опис логічної послідовності вивчення компонент освітньої програми. Рекомендується представляти у вигляді графіка.

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Подається інформація про види (форми) підсумкової атестації та документи, які отримує випускник на основі її успішного проходження.

Приклад:

Атестація випускників освітньої програми спеціальності № _____

"Назва"

проводиться у формі захисту кваліфікаційної магістерської роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому

1 Згідно із Законом України "Про вищу освіту" студенти мають право на "вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу".

Вищі навчальні заклади самостійно визначають механізми реалізації права студентів на вибір навчальних дисциплін. Вибіркові дисципліни можуть формуватися у блоки, тоді студент вибирає блок дисциплін, після чого усі дисципліни блоку стають обов'язковими для вивчення. Рекомендується використовувати як блочні форми вибору, так і повністю вільний вибір дисциплін студентами.

ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: Магістр з _____ за спеціалізацією _____.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	...	ОК n	ВБ 1	ВБ 2	...	ВБ m
ЗК1			•	•				•
ЗК2	•			•	•	•	•	•
ЗК3	•	•				•		
...								
ФК 1	•		•		•		•	•
ФК 2	•	•		•	•	•	•	•
ФК3	•	•		•	•	•	•	•

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК1	ОК 2	...	ОК n	ВБ 1	ВБ 2	...	ВБ m
ПРН 1	•	•	•	•	•	•	•	•
ПРН 2	•	•	•	•	•	•	•	•
...	•	•		•		•		•
ПРН к	•			•		•		•